פרק ה' : ביטוח נפגעי עבודה
[ג']

סימן א' : מבוטחים ותנאים לביטוח

75. מבוטחים

[31]

(א) אלה המבוטחים לפי פרק זה :

(1) עובד, למעט שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה, סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי הסוהר ועובד שירותי הבטחון כמשמעותו בסעיף 63א לחוק שירות המדינה ;

(2) עובד עצמאי, למעט מי שנמנה עם סוג אנשים שהוצאו מכלל עובדים עצמאיים, לענין סעיף זה, בתקנות ולאחר התייעצות עם ועדת העבודה והרווחה ;

(3)[1] אדם המצוי בהכשרה מקצועית או בשיקום מקצועי, במקום או אצל אדם שאושר לכך בתקנות. ולעניין זה יראו משתקם כהגדרתו בחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007, כמצוי בשיקום מקצועי ;

(4) אדם הנבחן לפי סעיף 22 לחוק החניכות, התשי"ג-1953, או לפי הפרק השלישי לחוק שירות התעסוקה, והוא בשעת הבחינה בלבד ;

(5) מי שמתאמן לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967 ;

(6) אסיר או עציר העובד בעבודה שאינה מן השירותים שנקבעו בתקנות כשירותים רגילים של בית סוהר או של מקום מעצר ;

(7) חוסה במעון או במעון נעול על פי חוק הנוער, העובד בעבודה שאינה מן השירותים שנקבעו כשירותים רגילים של מעון או מעון נעול כאמור ;

(8) מי ששכרו נקבע על פי חוק.

(ב) לגבי מבוטח לפי פסקאות (3) עד (7) של סעיף קטן (א) יראו כמעבידו את מי שהשר קבע, ולגבי מבוטח לפי פסקה (8) יראו כמעבידו את החייב בתשלום שכרו.

76. עובד בחוץ לארץ

[32]

(א) העובד בחוץ לארץ מבוטח לפי פרק זה אם הוא ומעבידו הם תושבי ישראל וחוזה העבודה נקשר בישראל, או אף אם חוזה העבודה לא נקשר בישראל ובמקום העבודה אין ביטוח נפגעי עבודה חובה לפי החוק ונמסרה הודעה על קיומו של החוזה כפי שנקבע בתקנות.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אם שהה העובד בחוץ לארץ, תקופה העולה על חמש שנים רצופות, לא יהיה מבוטח לפי פרק זה אם לא התיר השר או מי שהשר הסמיך לכך את ביטוחו בתקופת עבודתו בחוץ לארץ שלאחר חמש השנים.

---

[1] . 75(א)(3) - בס"ח 2109, התשס"ז, עמ' 450, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ולעניין זה יראו משתקם..." כהוראת שעה לתקופה מיום 7.10.07 ועד 7.8.2012.

77. חובת רישום לעובד עצמאי ולעובד לשעה

[33]

(א) לגבי עובד עצמאי, תנאי לגמלה לפי פרק זה הוא שהמבוטח היה בעת הפגיעה רשום במוסד כעובד עצמאי או שעשה את המוטל עליו כדי להירשם.

(ב) לגבי עובד לשעה בעבודה שאינה לצורך עסקו או משלח ידו של מעביד, תנאי לגמלה לפי פרק זה הוא שהמבוטח היה בעת הפגיעה רשום במוסד כעובד לשעה שלא לצורך עסקו או משלח ידו של מעביד.

78. הוראות מיוחדות לסוגי מבוטחים

[34]

השר רשאי לקבוע, הן בדרך כלל והן לסוגים, הוראות מיוחדות, שכוחן יפה על אף הוראות פרק זה ופרק ט״ו, בקשר לביטוחם של -

(1) עובד חלקי, עובד לשעה, או עובד מזמן לזמן מרצונו הוא ואין עיקר קיומו על שכר עבודה;

(2) עובד בכלי שיט;

(3) עובד בכלי טיס;

(4) מבוטח לפי הוראות סעיף 76;

(5) עובד בישראל בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ;

(6) מבוטח לפי פסקאות (2) עד (8) של סעיף 75.

סימן ב׳: פגיעות בעבודה

79. הגדרות

[35]

בחוק זה, במבוטח -

״פגיעה בעבודה״ - תאונת עבודה או מחלת מקצוע;

״תאונת עבודה״ - תאונה שאירעה תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ובעובד עצמאי - תוך כדי עיסוקו במשלח ידו ועקב עיסוקו במשלח ידו;

״מחלת מקצוע״ - מחלה שנקבעה כמחלת מקצוע בתקנות לפי סעיף 85 והוא חלה בה, בהיותה קבועה כמחלת מקצוע, עקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ובעובד עצמאי - עקב עיסוקו במשלח ידו.

80. חזקת תאונת עבודה

[36]

רואים תאונה כתאונת עבודה אף אם -

(1) אירעה תוך כדי נסיעתו או הליכתו של המבוטח לעבודה ממעונו או ממקום שבו הוא לן אף אם אינו מעונו, מן העבודה למעונו או ממקום עבודה אחד למשנהו, ועקב נסיעתו או הליכתו זו;

(2) אירעה תוך כדי עבודתו של המבוטח, במקום העבודה או בסביבתו הקרובה ביותר, בעשותו להצלת גוף או רכוש או למניעת נזק או סכנה לגוף או לרכוש;

(3) אירעה תוך כדי עבודתו של המבוטח עקב פגיעה שאינה תוצאה מהעבודה ונגרמה בידי אדם אחר בכלי או בחפץ אחר, הנמצאים במקום העבודה או בקרבתו הקרובה ביותר לצרכי העבודה, או הנמצאים שם דרך קבע אף שלא לצרכי העבודה, והנפגע לא היה שותף לגרימת הפגיעה;

(4) אירעה למבוטח שהוא עובד, בהפסקה שנקבעה על דעת המעביד ושאינה עולה על שלוש שעות, במקום שבו המבוטח או העובדים במקום עבודתו סועדים, והתאונה אירעה בקשר לעבודה או עקב סיכוני המקום או תוך כדי סעדו באותו מקום ועקב כך או תוך כדי נסיעתו או הליכתו למקום כאמור מהעבודה או בחזרה ממנו לעבודה ועקב נסיעתו או הליכתו זו;

(5) אירעה למבוטח שהוא עובד, במקום שבו משתלם שכרו, או תוך כדי נסיעתו או הליכתו למקום כאמור ועקב נסיעתו או הליכתו זו ונתקיימו התנאים שנקבעו לכך בתקנות;

(6) אירעה למבוטח שהוא עובד, תוך כדי מילוי תפקידו כחבר ועד עובדים שבמקום עבודתו ועקב מילוי תפקידו כאמור, או תוך כדי נסיעתו או הליכתו לשם מילוי תפקידו כאמור או בחזרה ממנו ועקב נסיעתו או הליכתו זו, ובלבד שלא חלה בהן הפסקה או סטיה של ממש מהדרך המקובלת, ונתקיימו התנאים שנקבעו לכך; לענין זה דין חבר ועד מושב עובדים כדין חבר ועד עובדים;

(7) אירעה למבוטח שהוא עובד תוך כדי נסיעתו או הליכתו מהעבודה או ממעונו למקום הבחינה כאמור בסעיף 75(א)(4) או בחזרה למקום העבודה או למעונו ועקב נסיעתו או הליכתו זו.

81. הפסקה וסטיה

[37]

(א) תאונה שאירעה תוך כדי נסיעה או הליכה בנסיבות האמורות בפסקאות (1), (4), (5) או (7) של סעיף 80 אין רואים אותה כתאונה בעבודה אם חלה בנסיעה או בהליכה הפסקה או סטיה של ממש מהדרך המקובלת, כשההפסקה או הסטיה לא היו למטרה הכרוכה במילוי חובותיו של המבוטח כלפי מעבידו, או, לענין פסקה (1) האמורה, בעיסוקו במשלח ידו כעובד עצמאי, או אם יש לייחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של המבוטח ולא נגרם על-ידיה אי-כושר עבודה לארבעה שבועות לפחות, נכות או מוות.

(ב) בנסיבות האמורות בפסקה (1) של סעיף 80 לא יראו כהפסקה או כסטיה של ממש, לענין סעיף קטן (א), אם עשה זאת המבוטח לאחת מאלה:

(1) כדי ללוות ילדו לגן ילדים או למעון ילדים או למקום אחר שהשר קבע כמקום שבו נמצא ילד לפי הסדר קבע או להשיבו משם;

(2) כדי לקיים מצוות תפילת בוקר בציבור בבית תפילה שבו הוא נוהג להתפלל.

82. רשלנות

[38]

אין רואים תאונה כתאונת עבודה אם אירעה בעת שהמבוטח נהג ברשלנות שלא בהתאם להוראה חוקית ביחס לעבודתו שהובאה לידיעת העובדים במקום עבודתו, או שלא בהתאם להוראות שניתנו לו מאת מעבידו או מאת מי שנוהג להורות לו בענין עבודתו, אלא אם כן כתוצאה מאותה תאונה נפטר המבוטח או נעשה נכה עבודה או לא מסוגל לעבודתו או לעבודה מתאימה אחרת, עשרה ימים לפחות, ואלא אם כן היו רואים את התאונה כתאונת עבודה לולא נהג כאמור.

83. חזקת סיבתיות

[39]

תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודה רואים אותה כתאונה שאירעה גם עקב העבודה, אם לא הוכח ההיפך; ואולם תאונה שאינה תוצאה של גורמים חיצוניים הנראים לעין, בין שאירעה לעובד ובין לעובד עצמאי, אין רואים אותה כתאונת עבודה אם הוכח כי השפעת העבודה על אירוע התאונה היתה פחותה הרבה מהשפעת גורמים אחרים.

84. בקע מפשעתי

[40]

אין רואים בבקע מפשעתי תוצאה מפגיעה בעבודה אלא אם כן -

(1) הופעת הבקע באה תוך כדי העבודה כתוצאה ממאמץ לא רגיל או עקב פגיעה במישרין באזור קיר הבטן;

(2) עקב הופעת הבקע הפסיק המבוטח את עבודתו וקיבל טיפול רפואי תוך 72 שעות מהופעת הבקע;

(3) הודעה על התקף כאבים עקב הבקע נמסרה למוסד או למעביד תוך 72 שעות מהופעתם, להוציא ימי מנוחה שבועית, חג או שבתון שעל פי חיקוק, נוהג, חוזה עבודה או הסכם קיבוצי אין המבוטח עובד בהם; ואולם המוסד רשאי, לפי שיקול דעתו, לראות בבקע תוצאה מפגיעה בעבודה אף אם לא נמסרה הודעה כאמור.

84א. ליקוי שמיעה[2]

(א) אין רואים בליקוי שמיעה שעקב חשיפה לרעש, תוצאה של פגיעה בעבודה אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) המבוטח נחשף בעבודתו לרעש התקפי ומתמשך, העולה על המותר לפי סעיף 173 בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן - רעש מזיק);

(2) כושר השמיעה פחת, בשיעור של 20 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים;

(3) הוגשה למוסד תביעה להכרה בליקוי השמיעה כפגיעה בעבודה, בתוך 12 חודשים מהיום המוקדם מבין אלה:

(א) היום שבו תועד הליקוי לראשונה ברשומה רפואית כמשמעה בסעיף 17 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 (בסעיף זה - רשומה רפואית);

(ב) היום שבו, לדעת הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים כמשמעותן בפרק זה, לפי הענין, החלה הירידה בשמיעה.

(ב) רעש תמידי באוזניים (להלן - טינטון) עקב חשיפה לרעש, לא יוכר כפגיעה בעבודה אלא אם כן התקיים האמור בסעיף קטן (א), וכן כל אלה:

(1) כושר השמיעה בתדירויות הגבוהות פחת בשיעור של 25 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים; לענין זה, "תדירויות גבוהות" - תדירויות של 3000 ו-4000 מחזורים בשניה;

(2) הטינטון תועד לראשונה ברשומה רפואית, לפני שהמבוטח חדל לעבוד בחשיפה לרעש מזיק;

---

[2]. ס' 84א - נוסף בת' 79, ת"ת 1.4.05, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ג) להערות מבוא לת' 79.

(3) הפגיעה בתפקוד עקב הטינטון חייב הפניות חוזרות ונשנות לטיפול רפואי, שתועדו ברשומה רפואית.

85. מחלות מקצוע

[41]

(א) השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע שמחלה פלונית היא, מיום פלוני, מחלת מקצוע, בין לגבי כל המבוטחים לפי פרק זה ובין לגבי סוג מבוטחים, אם לפי אופיה וגורמיה של אותה מחלה יש לראותה, לדעתו, כסיכון מקצועי.

(ב) השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע נסיבות שבהן מחלה פלונית היא בחזקת מחלה שבה חלה המבוטח עקב עבודתו כל עוד לא הוכח ההיפך.

(ג) אדם שנעשה לראשונה לא מסוגל לעבודתו עקב מחלה פלונית בטרם היותה קבועה כמחלת מקצוע, רואים אותו כמי שחלה באותה מחלה בטרם היותה קבועה כאמור.

סימן ג': גמלאות בעין

86. זכות לגמלאות בעין

[42]

(א) פגיעה בעבודה מזכה את המבוטח לריפוי, להחלמה, לשיקום רפואי ולשיקום מקצועי, בהתאם להוראות סימן זה.

(א1)[3]

(1)[4]על אף האמור בסעיף קטן (א), תושב כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות, אינו זכאי לריפוי, להחלמה או לשיקום רפואי כאמור בסעיף קטן (א) לעניין שירותי הבריאות הכלולים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות או בצו לפי סעיף 8(ז) לחוק האמור, ובלבד שהוא זכאי להם לפי אותו חוק; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על [זכאות למכשירי שיקום וניידות המפורטים בצו ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון התוספות השנייה והשלישית לחוק), התשפ"ג-2022, ועל] נפגע פעולות איבה שזכותו לפי סעיף זה הוחלה מכוח חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

(2) הזכאות לפי סעיף קטן (א), ממועד הפגיעה ואילך, לעניין שירותי בריאות שאינם כלולים בתוספת השנייה או בצו, או לעניין שירותי בריאות החורגים מהמכסה הקבועה לשירותים הכלולים בתוספת השנייה או בצו, לא תיפגע בשל הוראות פסקה (1).

(ב) לענין סימן זה, "ריפוי" - לרבות אשפוז, רפואות ומכשירים אורתופדיים ותירפויטיים, הספקתם, תיקונם או החלפתם.

---

[3]. ס' 86(א1) נוסף בת' 166. ת"ת 1.12.15.

[4]. ס' 86(א1)(1) - בת' 246 נוספו בס"ק זה המילים המוקפות לעיל בסוגריים מרובעים, ונקבע בתיקון כי מילים אלה ייקראו כחלק מהסעיף במשך שנתיים מיום תחילתו של צו ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון התוספות השנייה והשלישית לחוק), התשפ"ג-2022. תחילת תוקפו של חלק מהצו הנ"ל נקבעה ליום 1.4.24 ותחילת תוקפו של חלק אחר מהצו הנ"ל נקבעה ליום 1.10.24. בק"ת 12454, התשפ"ו, עמ' 2322, נקבע כי תוקפו של תיקון 246 יוארך לתקופה אחת של שנה, עד ליום 2.7.2027.

87. ריפוי

[43]

(א) ריפוי יינתן במידה שהפגיעה בעבודה ותוצאותיה מחייבות לתתו; היקפו ודרכו של הריפוי ייקבעו בתקנות.

(ב) היה אדם זכאי לגמלה לפי סעיף זה, ידאג המוסד להסיעו למקום שבו תינתן הגמלה ולהחזירו ממנו, או ישלם לו את דמי הנסיעה, והכל במידה ובאופן שנקבעו בתקנות.

(ג) המוסד רשאי, במסגרת התקנות ובאישור השר, לתת בעניני ריפוי והסעה הוראות משלימות שיפורסמו בדרך שיורה השר.

(ד) תקנות לפי סעיף זה יותקנו בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת העבודה והרווחה.

88. החלמה ושיקום

[44]

החלמה, שיקום רפואי ושיקום מקצועי יינתנו במידה ובאופן שנקבעו בתקנות ובהוראות המוסד שניתנו במסגרת התקנות, אושרו בידי השר ופורסמו בדרך שהורה.

89. דרכים למתן ריפוי, החלמה ושיקום רפואי

[45]

(א) ריפוי, החלמה ושיקום רפואי יינתנו באחת הדרכים האלה או בצירופיהן:

(1) באמצעות שירותי הבריאות של המדינה;

(2) מאת המוסד באישור הממשלה;

(3) באמצעות גוף שהשר הסמיכו כשירות רפואי לאחר שהתייעץ עם שר הבריאות.

(ב) השר רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, לקבוע -

(1) תנאים להסמכת שירות רפואי;

(2) הוראות בדבר הפיקוח על שירות רפואי מוסמך.

(ג) בהסמיכו שירות רפואי רשאי השר לקבוע סייגים להסמכה.

(ד) השר רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, לבטל את הסמכתו של שירות רפואי אם נוכח כי התקיים אחד מאלה:

(1) התנאים שנקבעו על פי סעיף קטן (ב)(1) אינם מתקיימים בו עוד;

(2) אין השירות ממלא אחר התקנות שהותקנו לפי חוק זה;

(3) השירות עובר על הסייגים שנקבעו להסמכה.

90. דרכים למתן שיקום מקצועי

[46]

שיקום מקצועי יתן המוסד במישרין, באמצעות שירותי המדינה או באמצעות גוף שהשר הסמיכו לכך.

91. יחסי המוסד עם נותן הגמלאות

[47]

היחסים בין המוסד ובין מי שבאמצעותו ניתנות גמלאות בעין לפי סימן זה, והחובות והזכויות ההדדיות, ייקבעו בהסכם שאישר השר במידה שלא קבע אותם בתקנות.

סימן ד': דמי פגיעה

92. הזכות ותחומיה

[48]

(א) מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה לו שאינו מסוגל לעבודתו ואף לא לעבודה מתאימה אחרת, ישלם לו המוסד דמי פגיעה, בעד פרק הזמן שאינו מסוגל כאמור, אם לא עסק למעשה בכל עבודה והוא נזקק לטיפול רפואי, לשיקום או להחלמה.

(ב)[5] לא ישולמו, בקשר לפגיעה אחת, יותר מדמי פגיעה בעד שלושה עשר שבועות.

93. שלושה ימים ראשונים[6]

[49]

(א)[7] בעד יום הפגיעה לא ישולמו דמי פגיעה, אולם המעביד ישלם לנפגע שכר אותו יום.

(א1)[8] בוטל.

(א2)[9] בוטל.

(א3)[10] בוטל.

---

[5] . ס' 92(ב) - בת' 47, ת"ת 1.2.02, במקום "עשרים וששה" בא "שלושה עשר". ר' הערות מבוא לת' 47.

[6] . ס' 93 - כותרת שוליים - בת' 12 ת"ת 1.1.97 במקום "שלושה ימים ראשונים" בא "ימי הפגיעה הראשונים" בת' 14 ת"ת 1.1.97 במקום "ימי הפגיעה הראשונים" בא "שלושה ימים הראשונים".

[7] . ס' 93(א) - בנוסח המקורי:

"בעד יום הפגיעה לא ישולמו דמי פגיעה אולם המעביד ישלם לנפגע שכר אותו יום"

בת' 12 ת"ת 1.1.97 הוחלף לנוסח:

"על אף הוראות סעיף 92(א) המוסד לא ישלם דמי פגיעה -

(1) בעד יום הפגיעה;

(2) בעד תשעת הימים הראשונים שבעדם זכאי המבוטח לדמי פגיעה לפי פרק זה."

ראה הוראת תחילה בהערות מבוא לת' 12.

בת' 14, ת"ת 1.1.97, הוחלף לנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה ותחולה, בהערות מבוא לת' 14.

[8] . ס' 93(א1) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97 בנוסח:

"היה הנפגע עובד, ישלם לו מעבידו -

(1) שכר בעד יום הפגיעה;

(2) דמי פגיעה בעד תשעת הימים הראשונים שבעדם הוא זכאי לדמי פגיעה לפי פרק זה."

ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

בוטל בת' 14 ת"ת 1.1.97.

[9] . ס' 93(א2) - נוסף בת' 12 ת"ת 1.1.97 בנוסח:

"תשלום לפי סעיף קטן (א1)(2) ישולם במועד תשלום השכר בעד הימים שבעדם משתלמים דמי הפגיעה; דמי פגיעה כאמור שלא שולמו במועד האמור, יראו אותם כשכר מולן לענין חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958."

ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

בוטל בת' 14 ת"ת 1.1.97.

[10] . ס' 93(א3) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97 בנוסח:

(ב) בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה, אשר בהם לא היה המבוטח מסוגל לעבודתו ואף לא עבודה מתאימה אחרת כתוצאה מהפגיעה, לא ישולמו דמי הפגיעה אלא אם כן לא היה המבוטח מסוגל עבודה כאמור שנים עשר ימים לפחות בנוסף על יום הפגיעה.

94. תקופת הזכאות הראשונה[11]

(א) בסעיף זה -

"שכר העבודה הרגיל" - כמשמעותו לפי סעיפים 98 ו-100;

"מעביד" - מי שבעת הפגיעה התקיימו, בינו ובין הנפגע, יחסי עובד ומעביד;

"עובד" - מבוטח כמשמעותו לפי סעיף 75(א), למעט עובד עצמאי ולמעט עובד במשק ביתו של המעביד שלא לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד;

"תקופת הזכאות הראשונה"[12] - שנים עשר הימים הראשונים שבעדם זכאי הנפגע לדמי פגיעה לפי פרק זה.

(ב) על אף האמור בסעיף 92(א) יחולו לגבי תקופת הזכאות הראשונה הוראות אלה:

(1) היה הנפגע עובד -

(א) המעביד יחזיר למוסד את סכום דמי הפגיעה שהמוסד שילם לנפגע בעד תקופת הזכאות הראשונה וכן כל סכום שהמוסד ניכה מדמי הפגיעה האמורים לפי כל דין (בסעיף זה - הסכום ששילם המוסד); הרשה המוסד למעביד לשלם בשמו דמי פגיעה לעובדיו - יהיה אותו מעביד חייב לשלם לעובד גם את דמי הפגיעה בעד תקופת הזכאות הראשונה, ולא יהיה זכאי להחזר הסכומים ששילם בעד תקופת הזכאות הראשונה;

(ב)

(1) היה הנפגע עובד אצל מעבידים שונים, יחזיר כל אחד מהם למוסד, חלק יחסי מהסכום ששילם המוסד בעד תקופת הזכאות הראשונה;

(2) המוסד יקבע את החלק היחסי האמור בפסקה (1), בהתאם לחלקו היחסי של סכום שכר עבודה הרגיל של העובד אצל אותו מעביד לעומת הסכום הכולל של שכר העבודה הרגיל של העובד אצל כל מעבידיו;

(ג) מועד תשלום ההחזר למוסד כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) יהיה היום ה-15 בחודש שחל בתכוף לאחר החודש שבו הודיע המוסד למעביד על הסכום שעליו להחזיר למוסד; ההודעה תכלול פירוט של הסכום שעל המעביד להחזיר למוסד;

(ד) דין סכום ההחזר לפי סעיף זה כדין דמי ביטוח, והוראות פרק ט"ו והתקנות שהותקנו לפיו יחולו לענין החזר הסכום האמור, בשינויים המחויבים, כאילו היו דמי ביטוח;

"השר יקבע תנאים, כללים והוראות בדבר המועדים וסכומי דמי הפגיעה שישלם מעביד לפי סעיף זה."

ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

בוטל בת' 14 ת"ת 1.1.97.

[11] . ס' 94 - בנוסח המקורי:

"מבוטח שעדיין אינו מסוגל לעבודתו, אך התחיל לעבוד על פי תעודת רופא שהסמיך לכך המוסד הקובעת כי העבודה עשויה להחיש את החלמתו, לא יפסיד עקב העבודה בלבד את הזכות לדמי פגיעה, על אף הוראות סעיף 92".

בוטל בת' 9, ת"ת 1.4.96.

הסעיף הוסף מחדש בת' 14, ת"ת 1.1.97, בנוסח דלעיל. ר' הערת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 14.

[12] . ס' 94(א) - בת' 79, ת"ת 1.4.05, במקום תשעת הימים" בא "שנים עשר הימים". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ד) בהערות מבוא לת' 79.

(ה) החזיר המעביד למוסד את הסכום ששילם המוסד או חלק ממנו, יחזיר לו המוסד חלק יחסי מהפיצוי על דמי הפגיעה שקיבל המוסד לפי סימן ד' לפרק י"ד ;

(ו) השר רשאי לקבוע כללים והוראות בדבר דרכי חישוב הסכום שעל מעביד להחזיר למוסד לפי סעיף זה וכן בדבר דרכי חישוב הסכום שעל המוסד להחזיר למעביד לפי סעיף קטן (ה), ובדבר המועדים לתשלום ההחזר למעביד לפי אותו סעיף קטן.

(2) היה הנפגע עובד עצמאי, לא ישולמו לו דמי פגיעה בעד תקופת הזכאות ראשונה.

95. המקבל תמורת דמי פגיעה

[51]

מבוטח שמעבידו משלם דמי ביטוח מופחתים על פי סעיף 343 לא ישולמו לו דמי פגיעה בקשר לפגיעה בעבודה, אך הוא זכאי לתמורת דמי פגיעה ממעבידו.

96. אסיר ועציר

[52]

לאסיר או לעציר, או למי שנמצא במעון או במעון נעול או במעצר על פי חוק הנוער, לא ישולמו דמי פגיעה.

97. שיעור דמי פגיעה[13]

[53]

(א)[14] דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30.

(ב) בוטל.

(ג) בוטל.

(ד)[15] מדמי הפגיעה שמשלם המוסד ומתמורת דמי פגיעה ינוכו דמי ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' שבלוח י' ; הרשה המוסד למעביד פלוני לשלם דמי פגיעה לעובדיו - ינכה המעביד את דמי הביטוח כאמור.

---

[13] . ס' 97 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

[14] . ס' 97 (א)-(ג) - בנוסח המקורי :

"(א) דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, אך לא יותר מהסכום הנקוב בלוח ה'.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות את הסכום הנקוב בלוח ה', בשים לב לתנודות בשכר העבודה או לסכום המרבי הנקוב בלוח י"א.

(ג) חלו שינויים בסכום המרבי, על פי הוראות לוח י"א או כאמור בסעיף 349, ישונה הסכום הנקוב בלוח ה' בהתאם לשיעור שלפיו חל השינוי."

בת' 61, ת"ת 1.1.06, סעיף קטן (א) הוחלף לנוסח דלעיל וסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בוטלו. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[15] . ס' 97(ד) - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03 בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ח) להערות מבוא לת' 61.

בת' 104, ת"ת 1.1.08, במקום "ינכה המוסד" בא "ומתמורת דמי פגיעה ינוכו". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

98. חישוב שכר עבודה רגיל[16]

[54]

(א) שכר העבודה הרגיל, לענין סעיף 97, הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.

(ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" -

(1) במבוטח לפי סעיף 75(א)(1) - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח;

(2) במבוטח אחר שלפי סעיף 75(א) - ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה האמור בסעיף קטן (א),

והכל לרבות אותו סכום שהיו מגיעים ממנו דמי ביטוח אילולא הסכום המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח.

99. מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי

[55]

(א) מבוטח שאירעה לו פגיעה בעבודה כעובד, הכנסותיו כעובד עצמאי לא יובאו בחשבון לצורך חישוב שכר עבודתו הרגיל לענין פרק זה אלא אם כן נתמלאו בו התנאים שהיו מזכים אותו לגמלה לפי פרק זה אילו נפגע בעבודתו כעובד עצמאי.

(ב) מבוטח לפי סעיף 75(א)(3), אשר ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לו לראשונה דמי פגיעה היו לו גם הכנסות כעובד או כעובד עצמאי, יובאו בחשבון, לענין חישוב שכר העבודה הרגיל לפי סעיף 98, הכנסותיו כעובד או כעובד עצמאי, או ההכנסה המחושבת לפי סעיף 98(ב)(2) לגביו כשהוא מבוטח לפי סעיף 75(א)(3), הכל לפי הסכום הגבוה יותר.

100. תקנות

[56]

השר רשאי לקבוע -

(1) הוראות נוספות ומשלימות בדבר חישוב שכר העבודה הרגיל לענין סימן זה;

(2) הוראות לחישוב שכר העבודה הרגיל, במקרים שבהם לדעתו החישוב לפי סעיף 98 לא ישקף נאמנה את שכר העבודה הרגיל של המבוטח;

(3) הוראות בדבר חישוב התקופה של רבע השנה לענין סעיף 98.

101. הצמדת דמי פגיעה

[57]

בוטל[17].

---

[16] . ס' 98 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

[17] . ס' 101 - בנוסח המקורי:

"בכפוף להוראות סעיף 97, דמי הפגיעה המשתלמים עקב פגיעה אחת בעבודה ישתנו החל ביום ה-91 שלאחר המועד לתחילת תשלום דמי הפגיעה (להלן - יום התשלום), לפי שיעור התנודות שחלו בשכר הממוצע ב-1 בינואר שלאחר יום התשלום ולפי שיעור הפיצוי שחל מיום התשלום ואילך."

בוטל בת' 47, ת"ת 1.2.02.

102. דמי פגיעה מופחתים[18]

[58]

(א) על אף הוראות סעיף 92, ישלם המוסד דמי פגיעה מופחתים לעובד או לעובד עצמאי שצמצמו את מספר שעות עבודתם, מחמת אי-כושר חלקי לעבוד, שנגרם מפגיעה בעבודה.

(ב) דמי פגיעה מופחתים ליום יהיו שווים למכפלה של החלק השמיני מדמי הפגיעה ליום כמשמעותם לפי סעיף 97, במספר שעות אי-הכושר שנקבע באישור רפואי שנתן מי שהוסמך לתת אישור כאמור לפי פרק זה (להלן - שעות אי-הכושר) ובלבד שהעובד או העובד העצמאי לא עבד למעשה בכל עבודה בשעות אי-הכושר.

(ג) לא ישולמו דמי פגיעה מופחתים, בקשר לפגיעה אחת בעבודה, יותר מאשר בעד שלושה עשר שבועות.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות ומשלימות בדבר דרכי חישוב דמי הפגיעה המופחתים.

סימן ה': קצבה או מענק לנכה עבודה

103. הגדרות

[59, 62, 69]

(א) לענין חוק זה -

"נכה עבודה" - מבוטח שעקב פגיעה בעבודה נפגע כשרו לעבודה וכתוצאה מכך אינו מסוגל לעשות עבודה שבן גילו ומינו מסוגל לעשותה; בקביעת העובדה אם פלוני הוא נכה עבודה אפשר להביא בחשבון מום מכער;

"דרגה יציבה", של נכה עבודה - דרגת נכות שאינה לזמן מוגבל ואינה זמנית;

"דרגה שאינה יציבה", של נכה עבודה - דרגת נכות שהיא לזמן מוגבל או זמנית.

(ב) לענין פרק זה, "נכות" - נכות מפגיעה בעבודה, והמונחים "דרגת נכות" ו"קצבת נכות" יתפרשו לפי זה.

---

[18]. ס' 102 - בנוסח המקורי:

"(א) המוסד ישלם דמי פגיעה מופחתים לעובד עצמאי שמחמת אי-כושר חלקי לעבודתו או לעבודה מתאימה אחרת, שנגרם מפגיעה בעבודה, צמצם את עבודתו בארבע שעות או יותר ליום עבודה.

(ב) דמי פגיעה מופחתים יהיו, לגבי כל יום שבעדו הם משתלמים, חלק יחסי מדמי הפגיעה לפי סימן זה, באותו היחס שבין מספר שעות העבודה שהמבוטח לא עבד באותו יום למספר שעות העבודה שהיה המבוטח עובד באותו יום אילולא הפגיעה בעבודה, ובלבד שלא ישולמו דמי פגיעה מופחתים בקשר לפגיעה אחת בעבודה יותר מאשר בעד עשרים וששה שבועות.

(ג) לענין סעיף זה לא יובא בחשבון, כיום עבודה מלא של המבוטח, פרק זמן העודף על שמונה שעות עבודה.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות ומשלימות בדבר דרכי חישוב דמי הפגיעה המופחתים."

בת 9, ת"ת 1.4.96, הוחלפו סעיפים קטנים (א)-(ג) לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי תיקון סעיף זה יחול לגבי דמי פגיעה המשתלמים בעד יום התחילה או לאחריו.

בת' 47, ת"ת 1.2.02, בסעיף קטן (ג), במקום "עשרים וששה" בא "שלושה עשר". ר' הערות מבוא לת' 47.

104. זכות לקצבה או למענק

[60, 62, 66(א),69]

(א)[19] נסתיימה תקופת דמי הפגיעה לפי סימן ד' והמבוטח הגיש תביעה לגמלה לפי סימן זה ונמצא נכה עבודה כתוצאה מהפגיעה בעבודה, ישלם לו המוסד קצבה או מענק לפי סימן זה.

(ב) קצבה לפי סעיף 105 או סעיף 106, לפי דרגת הנכות, תשולם לנכה עבודה שדרגת נכותו היא אחת מאלה:

(1) דרגה יציבה של 20% ומעלה;

(2)[20] דרגה שאינה יציבה של 9% ומעלה.

(ג)[21] מענק לפי סעיף 107 ישולם לנכה עבודה שדרגת נכותו היא דרגה יציבה והיא פחותה מ-20% אך אינה פחותה מ-9%.

105. חישוב קצבת נכות לנכה שדרגת נכותו 100%

[67]

(א)[22] נכה עבודה שדרגת נכותו היא 100% ישלם לו המוסד קצבת נכות; הקצבה לחודש תהיה שווה לדמי הפגיעה ליום שהיו משתלמים למבוטח, כפול שלושים (להלן - הסכום החודשי).

(ב)[23] חלה בתקופה הקובעת העלאה, לפי סעיף 110, של קצבאות נכות, יוגדל הסכום החודשי לפי שיעור העלאה זו.

(ג) לענין סעיף זה, "התקופה הקובעת" - התקופה שתחילתה באחד לחודש הראשון משני החודשים שקדמו למועד שהחל ממנו מגיעים לראשונה למבוטח דמי פגיעה בשל אותה פגיעה בעבודה וסופה ביום שבו נוצרה זכאותו לקצבת נכות.

106. קצבת נכות לנכה עבודה שדרגת נכותו פחותה מ-100%

[68]

נכה עבודה כאמור בסעיף 104(ב) שדרגת נכותו פחותה מ-100%, ישלם לו המוסד קצבת נכות חודשית בסכום שהיחס בינו לבין הקצבה שהיתה משתלמת אילו היתה דרגת נכותו 100%, שווה ליחס שבין אחוז דרגת נכותו לבין מאה.

---

[19] . ס' 104(א) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "והמבוטח נמצא" בא "והמבוטח הגיש... זה ונמצא".

[20] . ס' 104(ב)(2) - בת' 79, ת"ת 1.1.05, במקום "5%" בא "9%". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ה) בהערות מבוא לת' 79.

[21] . ס' 104(ג) - בת' 79, ת"ת 1.1.05, במקום "5%" בא "9%". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ה) בהערות מבוא לת' 79.

[22] . ס' 105(א) - בת' 47, ת"ת 1.2.02, אחרי "שמשתלמים למבוטח" נמחקו המילים "למעט הסכום שהוסף מכוח סעיף 101".
בת' 174, ת"ת 1.3.16, במקום "הסכום הבסיסי" בא: "הסכום החודשי".

[23] . ס' 105(ב) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, אחרי "סעיף 110" נמחקו המילים "או לפי סעיף 111". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.
בת' 174, ת"ת 1.3.16, במקום "הסכום הבסיסי" בא: "הסכום החודשי".

107. מענק לנכה עבודה שדרגת נכותו 9% או יותר אך פחות מ-20%[24]

[66]

(א)[25] נכה עבודה כאמור בסעיף 104(ג) ישלם לו המוסד מענק בסכום המתקבל מהכפלת קצבה חודשית, בארבעים ושלוש; הוגשה תביעה לגמלה לפי סימן זה לאחר שתמו 12 חודשים מהחודש שבו נוצרו התנאים המזכים במענק, ישולם המענק, על אף האמור בסעיף 296(ב), ובלבד שסכום המענק יופחת בסכום השווה לקצבה חודשית כפול במספר החודשים שמתום 12 החודשים האמורים ועד החודש שבו הוגשה התביעה.

(ב) נכה עבודה כאמור, שבעת הפגיעה בעבודה טרם מלאו לו 21 שנים, ישולם לו המענק בשיעור מוגדל כפי שייקבע בתקנות.

(ג)[26] בסעיף זה, "קצבה חודשית" - סכום הקצבה שהיה מגיע לנכה לפי סעיף 104(ב), בעד החודש שקדם לחודש תשלום המענק, אלמלא היתה דרגת הנכות האמורה, דרגה יציבה.

108. חישוב הקצבה עקב שינוי בדמי הפגיעה המרביים

[67א]

בוטל.[27]

109. הגדלת שיעורים

[68א]

בוטל[28].

---

[24] . ס' 107 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.
ס' 107 (כותרת) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "19%-5%" באה הסייפא המתחילה במילים "5% או יותר..."
בת' 79, ת"ת 1.1.05, במקום "5%" בא "9%". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ה) בהערות מבוא לת' 79.

[25] . ס' 107(א) - בת' 19 ת"ת 1.6.98, במקום הסייפא "מספר האחוזים בשלוש ובדמי הפגיעה לשבוע ימים שהיו מגיעים לו לפי סימן ד' אילו היה בלתי מסוגל לעבודה" באה הסייפא המתחילה במילים "קצבה חודשית, בשבעים...".
בת' 60, ת"ת 1.1.03, בכל מקום במקום "48" בא "12". ר' הערות מבוא לת' 60.
בת' 61, ת"ת 1.6.03, בסעיף קטן (א) במקום "בשבעים" בא "בארבעים ושלוש". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ט) בהערות מבוא לת' 61.

[26] . ס' 107(ג) - בנוסח המקורי:
"נקבעה דרגת נכות כאמור בסעיף קטן (א) למועד שאחרי 31 בדצמבר שלאחר השנה שבה אירעה הפגיעה בעבודה, יוגדלו דמי הפגיעה המשמשים יסוד לחישוב המענק באופן יחסי לשיעור העליה בשכר הממוצע עד 1 בינואר, ובלבד שדמי הפגיעה לא יוגדלו מעל הסכום המרבי ליום הנקוב בלוח ה', כפול שבע."
בת' 19, ת"ת 1.6.98, הוחלף לנוסח דלעיל.

[27] . ס' 108 - בנוסח המקורי:
"חל שינוי בסכום הנקוב בלוח ה' ודמי הפגיעה שלפיהם חושבה קצבת הנכות פחותים משלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, תחושב קצבת הנכות המגיעה לנכה עבודה מיום השינוי כאילו היו דמי הפגיעה שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח אך לא יותר מהסכום הנקוב בלוח ה'."
בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[28] . ס' 109 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.
ס' 109 - בנוסח המקורי:
"השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להגדיל את הקצבה או להעריכה מחדש בשיעור שייקבע בצו, בשים לב לתנודות בשכר העבודה או בסכום המרבי הנקוב בלוח י"א, לגבי כלל נכי העבודה או לגבי סוגיהם, הכל כפי שייקבע בצו."
בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

110. הצמדה למדד[29]

קצבת הנכות תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת.

111. עדכון קצבת נכות

[68ג]

בוטל[30].

112. גמלאות מיוחדות

[69]

(א) נכה עבודה שנקבעה לו דרגה יציבה בשיעור של 75% לפחות, זכאי, בנוסף לכל גמלה אחרת -

(1)[31] לקצבה מיוחדת להחזקתו האישית או לשיקומו המקצועי עקב נכותו, בסכומים ולפי כללים שנקבעו, אולם לא יותר מרבע הקצבה המרבית המשתלמת לפי סעיף 105 על בסיס דמי הפגיעה המרביים האמורים בסעיף 97(א);

(2) למענק לסידורים חד-פעמיים הנובעים מנכותו, בתנאים ובסכומים שנקבעו.

(ב) נכה עבודה שנקבעה לו דרגת נכות של 75% לפחות והיא דרגה שאינה יציבה, יהיה זכאי לקצבה מיוחדת לפי סעיף קטן (א)(1), אם קבעו רופא או ועדה רפואית לפי סעיף 118, או הועדה הרפואית לעררים לפי סעיף 122, כי הם סבורים שהדרגה היציבה של נכה העבודה לא תפחת מ-75%; קביעה לפי סעיף קטן זה, דינה, לענין סעיף 124, כדין קביעת דרגת נכות.

(ג) השר רשאי, בהתאם לתנאים מיוחדים שקבע, להחיל את הוראות סעיף קטן (א) לגבי נכה עבודה שדרגת נכותו פחותה מ-75%, לענין תשלום קצבה מיוחדת או מענקים לסידורים חד-פעמיים, שניהם ביחד או כל אחד מהם בנפרד.

113. מענק במקום קצבה[32]

[70]

(א) נכה עבודה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-20%, ולדעת המוסד יש לו הכנסה קבועה המספיקה לפרנסתו או סיכוי מבוסס להכנסה כאמור, רשאי המוסד, בהסכמת נכה העבודה, לשלם לו מענק במקום קצבה; המענק יהיה בסכום המתקבל מהיוון קצבת אותו נכה עבודה, בהתאם להוראות שהשר קבע.

---

[29]. ס' 110 - בנוסח המקורי:

"(א) קצבת הנכות תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור התנודות שחלו בשכר הממוצע מ-1 בינואר הקודם (להלן בסעיף זה - התנודות).

(ב) קצבה שהוגדלה לפי שיעור התנודות או מכוח סעיף 105(ב) לא תעלה על הסכום הנקוב בלוח ה' כפול שלושים, בשיעור יחסי לאחוזי דרגת הנכות"

הוחלף בת' 61, ת"ת 1.1.06 לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[30]. ס' 111 - בנוסח המקורי:

"(א) אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, תוגדל קצבת הנכות בשיעור הפיצוי, מיום תחילת הפיצוי.

(ב) העלאת קצבה מכוח סעיף קטן (א) או מכוח סעיף 105(ב) תעמוד בתוקפה עד 31 בדצמבר שלאחריה."

בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[31]. ס' 112(א)(1) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "שנקבעו בלוח ה'" בא "האמורים בסעיף 97(א)". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[32]. ס' 113 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

(ב) הסכים המוסד לשלם לנכה עבודה מענק לפי סעיף זה בתנאי שהמענק ישמש לו להשגת מקור פרנסה, ולדעת המוסד קיים צורך בפיקוח על הוצאת הכסף, רשאי בית הדין לעבודה, לפי בקשת המוסד, למנות אדם שלידיו יינתן המענק, כולו או מקצתו, וליתן לאותו אדם הוראות בדבר השימוש במענק.

114. עליה בנכות המזכה לקצבה

[71]

עלתה דרגת נכותו של נכה עבודה אחרי קבלת מענק עד כדי לזכותו לקצבה, ינוכה מהקצבה האמורה הסכום שבו עודף המענק האמור על סך כל הקצבאות שהיו משתלמות לו, מהיום שבו היה זכאי לראשונה למענק עד היום שבו היה זכאי לקצבה עקב העליה בדרגת נכותו, אילו סעיף 106 היה חל על דרגת הנכות שזיכתה אותו למענק.

115. הגדלת קצבה לבני 18 ו-21

[72]

(א) קצבת הנכות המשתלמת למבוטח שבעת הפגיעה בעבודה טרם מלאו לו 18 שנים, להוציא מבוטח לפי סעיף 3 שלא משתלם לו שכר בעד עבודתו, תוגדל לאחר שמלאו לו 18 שנים ותשוב ותוגדל לאחר שמלאו לו 21 שנים, הכל כפי שנקבע.

(ב) מבוטח כאמור שנפגע בעבודה לאחר שמלאו לו 18 שנים אך טרם מלאו לו 21 שנים, תוגדל קצבת הנכות המשתלמת לו בעת הגיעו לגיל 21 שנים, כפי שנקבע.

116. ניכוי הוצאות כלכלה

[73]

היה נכה העבודה, בתוקף זכותו לפי סעיף 86, במקום שבו נותנים לו אכסון וכלכלה, רשאי המוסד להקטין בשיעור שנקבע את הקצבה שהוא זכאי לה בעד הזמן שבו הוא נמצא באותו מקום, ובלבד שהניכוי לא יעלה על הוצאות כלכלתו שם.

117. הגדלת קצבת הנכות[33]

[73א]

קצבת הנכות המשתלמת לנכה עבודה שדרגת נכותו 50% ומעלה, בשל פגיעה בעבודה שאירעה באחת השנים הנקובות בלוח ו' (להלן - שנת הפגיעה), תוגדל בשיעור הנקוב באותו לוח בצידה של שנת הפגיעה, ובלבד שלא תעלה על הסכום המרבי ליום האמורים בסעיף 97(א) כפול שלושים.

סימן ו': קביעת דרגת נכות

118. קביעת דרגת נכות

[61]

(א)[34] רופא או ועדה רפואית יקבעו לפי כללים שנקבעו בתקנות -

---

[33] . ס' 117 - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום " הנקוב בלוח ה"' בא "האמורים בסעיף 97(א)". ר' הערות תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

(1) אם הנכות נובעת מהפגיעה בעבודה ובאיזו מידה;

(2) את דרגת הנכות לענין סימן זה, לפי מבחנים ובהתאם לעקרונות שהשר קבע לאחר התייעצות עם שר הבריאות.

(א1)[35] קביעה כאמור בסעיף קטן (א) תיעשה אם המבוטח הגיש תביעה לפי סעיף 104(א) וכן אם המוסד או הנכה הגישו תביעה לקביעה מחדש של דרגת הנכות.

(ב)[36] אופן מינוים של רופאים ואופן הרכבת ועדות רפואיות וסדרי עבודתן ייקבעו בתקנות בכפוף להוראות אלה:

(1) לא ימונה רופא או חבר ועדה רפואית, אלא אם כן השתתף בתכנית הכשרה שמקיים מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (בסעיף קטן זה - מוסד מוכר), וקיבל אישור, מאת המוסד המוכר, על כך שסיים את התכנית בהצלחה;

(2) רופא או חבר ועדה רפואית שמונה כאמור, ישתתף בתכנית המשך לתכנית ההכשרה האמורה בפסקה (1), שמקיים מוסד מוכר, בתוך עשר שנים ממועד סיומה של תכנית ההכשרה, ולאחר מכן ישתתף, אחת לחמש שנים, בתכניות המשך נוספות שמקיים מוסד כאמור; רופא או חבר ועדה רפואית שלא השתתף בתכנית המשך כאמור בפסקה זו ולא קיבל אישור מאת המוסד המוכר, על כך שסיים את תכנית ההמשך בהצלחה, יפקע מינויו;

(3) המנהל הכללי של משרד הבריאות יכיר בתכנית הכשרה ובתכניות המשך, לעניין פסקאות (1) ו-(2), לאחר התייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל, ולפי תנאים וכללים שקבע שר הבריאות.

(ג)[37] בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע תקופה שבעדה תשולם הגמלה, שהנכה זכאי לה בעקבות קביעת דרגת נכות מחדש, אף בשונה מהוראות סעיף 296.

119. דרגת נכות שאינה יציבה

[62]

על אף הוראות סעיף 118 רשאים הרופא או הועדה הרפואית לקבוע דרגה שאינה יציבה, אף בשיעור העולה על הקבוע במבחנים, ובלבד שהשיעור לא יעלה על 100% והוא יכול להיות מלפני היום שבו נקבע, ולעתיד לא יהיה ליותר משנה אחת מהיום שבו נקבע.

120. סייג לקביעת דרגת נכות

[63]

(א) בקביעת דרגת נכות לא ישימו לב לכל מום, פגם או ליקוי מלידה או כתוצאה ממחלה, מתאונה או מכל סיבה אחרת שהיו לפני הפגיעה שבקשר אתה מוערכת דרגת הנכות, וכן לכל מום, פגם או ליקוי שבאו ממחלה, מתאונה או מכל סיבה אחרת אחרי פגיעה בעבודה כאמור אם אינם תוצאה ישירה מאותה פגיעה בעבודה.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות מיוחדות בדבר חישוב דרגת הנכות, לענין סעיף קטן (א), לגבי כלל הנכים או לסוגים.

---

[34] . ס' 118(א) (ריישא) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "רופא או ועדה רפואית יקבעו לפי בקשת נכה העבודה או המוסד, הכל כפי שנקבע בתקנות" באה הריישא דלעיל.

[35] . ס' 118(א1) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

[36] . ס' 118(ב) - בת' 115, ת"ת - ראה הערות מבוא לת' 115, נוסף בסוף הרישא "בכפוף להוראות אלה:" וכן נוספו סעיפי המשנה (1), (2) ו-(3) בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה ומעבר בהערות מבוא לת' 115.

[37] . ס' 118(ג) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

121. התחשבות בנכות קודמת

[63א]

על אף הוראות סעיף 120, רשאי השר לקבוע, באישור ועדת העבודה והרווחה, נסיבות שלפיהן תובא בחשבון לצורך הגדלת דרגת הנכות אף נכות קודמת כתוצאה מפגיעה בעבודה אשר בשלה שולמה או משתלמת גמלה לפי סימן ה', אם עקב האופי המצטבר של הנכויות נפגע במידה ניכרת כושר השתכרותו של נכה העבודה.

122. ערר

[64]

(א) הרואה עצמו נפגע מהחלטה של רופא או של ועדה רפואית, רשאי, בתנאים שנקבעו, לערור עליה לפני הועדה הרפואית לעררים.

(ב)[38] אופן הרכבתה של הועדה הרפואית לעררים, סמכויותיה וסדרי עבודתה יהיו כפי שנקבע ויחולו לעניין מינוי והכשרה של חברי הוועדה האמורה, הוראות פסקאות (1) עד (3) של סעיף 118(ב), בשינויים המחויבים.

(ג) ועדה רפואית לעררים תוכל להיעזר ביועץ שאינו רופא; השר יקבע את דרכי מינויו של יועץ כאמור.

123. ערעור

[64א]

החלטת הועדה הרפואית לעררים ניתנת לערעור, בשאלה משפטית בלבד, לפני בית דין אזורי לעבודה; פסק דינו של בית הדין ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי לעבודה אם נתקבלה רשות לכך מאת נשיא בית הדין הארצי לעבודה או סגנו, או מאת שופט של בית הדין הארצי שמינה לכך הנשיא.

124. קביעת דרגה - תנאי לתובענה

[65]

קביעת דרגת הנכות, לפי סעיפים 118 עד 122, היא תנאי מוקדם לכל תובענה לענין סימן זה בפני בית הדין לעבודה; הקביעה תחייב את בית הדין לעבודה.

125. קביעת הוצאות מחיה ולינה

[73ב]

המתייצב בפני רופא או ועדה רפואית לעררים יהיה זכאי להוצאות מחיה ולינה וכן לתמורה בעד הפסד שכר או הכנסה בהתאם לתעריפים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

סימן ז': סמל ותעודה לנכי עבודה

---

[38] . ס' 122(ב) - בת' 115, נוספה הסיפא המתחילה במילים "ויחולו לעניין מינוי והכשרה..." ר' הוראות תחילה ומעבר בהערות מבוא לת' 115.

126. סמל ותעודה לנכי עבודה

[83]

נכה עבודה שנקבעה לו דרגה יציבה של 20% או יותר, יעניק לו המוסד סמל מיוחד ותעודה המעידים על נכותו.

127. הצורה ודרכי השימוש

[84]

צורת הסמל והתעודה, דרכי הענקתם והוראות בדבר ייצורו של הסמל, המסחר בו וכל שימוש אחר בו או בדמותו לצרכי מסחר או פרסומת, ייקבעו בתקנות.

128. עונשין

[85]

(א) מי שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר ששה חודשים:

(1) ענד את הסמל או סמל הדומה לו עד כדי להטעות ולא היה רשאי לענדו;

(2) ייצר את הסמל או סמל הדומה לו עד כדי להטעות, הציעו למכירה, סחר בו או השתמש בו או בדמותו שלא בהתאם לתקנות.

(ב) אין סעיף קטן (א) גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי חיקוק אחר.

129. פטור

[86]

הוראות סעיפים 127 ו-128(א)(2) לא יחולו על בעל סימן מסחר שנרשם בפנקס סימני המסחר לפי פקודת סימני המסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972, בתאריך קודם לתאריך קביעת צורת הסמל כאמור בסעיף 127.

סימן ח': גמלאות לתלויים בנפגעי עבודה

130. פרשנות

[74]

(א) אלה בגדר תלויים במבוטח לענין סימן זה:

(1) אשתו בשעת מותו;

(2)[39] ילדו כמשמעותו בסעיף 238 או 252(ג1);

(3) הורים שעיקר פרנסתם על המבוטח וכן הורים שאינם מסוגלים לכלכל עצמם והמוסד אישרם כתלויים תלות מלאה או חלקית, מאחר שלדעתו שורת הצדק מחייבת זאת; בפסקה זו, "הורה" - לרבות הורה מאמץ לפי חוק האימוץ, הורה המוכיח אימוץ על ידי פסק דין של בית משפט מוסמך והורה חורג;

---

[39] . ס' 130(א)(2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נוסף בסופו הטקסט "או 252(ג1)".

(4) סב, סבה, אח או אחות הגרים בביתו של המבוטח לפחות שנים עשר חודשים לפני הפגיעה וכל פרנסתם על המבוטח ואינם מסוגלים לכלכל עצמם וכל עוד אינם מסוגלים לכלכל עצמם;

(5)[40] מי שהיה בן זוגה של המבוטחת בשעת פטירתה, כל עוד יש עמו ילד או אינו מסוגל לכלכל עצמו או הכנסתו אינה עולה על האמור בלוח ט' (להלן - אלמן); בן זוג של מבוטחת שבשעת פטירתה היה עמו ילד שמלאו לו 18 שנים אך לא נתקיימו בו התנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של הגדרת "ילד" שבסעיף 238 או התנאים שבסעיף 252(ג1), ייחשב כאלמן מהיום שבו נתקיים בילד תנאי מהתנאים האמורים בסעיף 238 או שהתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 252(ג1); השר רשאי לקבוע בצו, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, סכומים אחרים לענין הגדרה זו במקום הסכומים שבלוח ט'.

(ב) בסימן זה להלן -

(1) דין אלמן כדין אלמנה;

(2) "אלמנה", "אלמן" או "ילד" - אלמנה, אלמן או ילד שהם בגדר תלויים במבוטח לפי סעיף קטן (א);

(3) "קצבת נכות מלאה" - קצבת הנכות שהיתה משתלמת למבוטח אילו חל עליו סעיף 105.

131. זכות לקצבה או מענק

[75]

מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה למותו, ישלם המוסד לתלויים בנפטר קצבה חודשית או מענק לפי סימן זה.

132. שיעורי קצבת תלויים

[76]

המוסד ישלם קצבה בשיעורים שיחושבו באחוזים מקצבת הנכות המלאה כמפורט להלן:

(1) לאלמנה שהיא בת 50 שנים ומעלה - 60%;

(2) לאלמנה שהיא בת 40 שנים ומעלה ועוד אינה בת 50 שנים - 40%;

(3) לאלמנה שערב פטירתו של המבוטח לא היתה מסוגלת לכלכל עצמה מעבודה, כל זמן שאין היא מסוגלת כאמור, ויהא גילה אשר יהא - קצבה כאילו מלאו לה 50 שנים;

(4) לאלמנה שהיו עמה ילדים ואינם עמה עוד - קצבה כאילו מלאו לה 50 שנים;

(5) לאלמנה שעמה ילדים, ויהא גילה אשר יהא, כל זמן שהילדים עמה - קצבה לפי פסקה (1) ותוספת ילדים -

(א) לילד אחד - 20%;

(ב) לשני ילדים - 30%;

(ג) לשלושה ילדים ויותר - 40%;

(6) לילדים שהניח אחריו המבוטח ואין אלמנה זכאית לקבל בשבילם תוספת לפי פסקה (5) -

---

[40] . ס' 130(א)(5) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נוספה בשני מקומות בסעיף ההתייחסות לתנאים האמורים לסעיף 252(ג1).

(א) לילד אחד - 60%;

(ב) לשני ילדים - 80%;

(ג) לשלושה ילדים - 90%;

(ד) לארבעה ילדים ויותר - 100%;

(7) לתלויים אחרים שהניח אחריו המבוטח כשלא הניח אלמנה הזכאית לקצבה או ילדים הזכאים לקצבה -

(א) לתלוי אחד - 50%;

(ב) לשני תלויים - 75%;

(ג) לשלושה תלויים - 90%;

(ד) לארבעה תלויים - 100%.

133. מענק לאלמנה

[77]

(א) אלמנה שלא מלאו לה עדיין 40 שנים ואינה זכאית לקצבה, או אלמנה שפקעה זכותה לקצבה שלא עקב נישואיה, ישלם לה המוסד מענק בסכום השווה לקצבה לפי סעיף 132(1) כפול שלושים ושש.

(ב) אלמנה הזכאית למענק לפי סעיף קטן (א) ואין סעיף 135 חל עליה, שוב לא תהא זכאית לקצבה בזכותו של אותו מבוטח, ואולם -

(1) אלמנה שילדה לו ילד אחרי מותו תהיה זכאית לקצבה החל ביום פטירתו של המבוטח, והמענק ששולם לה ייזקף על חשבון הקצבה המגיעה לה;

(2)[41] אלמנה, שאחד התנאים האמורים בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן מתקיים בילד שעמה אחרי מותו של המבוטח, תהיה זכאית לקצבה החל ביום שבו נתקיים בילד אותו תנאי, והמענק ששולם לה ייזקף על חשבון הקצבה המגיעה לה:

(א) תנאי מהתנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) להגדרה "ילד" שבסעיף 238;

(ב) התנאים שבסעיף 252(ג1).

134. קצבה למפרע לבן זוג תלוי

[77א]

נפטר מבוטח ובן זוגו חדל להיות מסוגל לכלכל עצמו תוך שנה מהפטירה, יהיה זכאי בן הזוג לקצבה החל ביום הפטירה כל עוד אינו מסוגל כאמור, ואם שולם לו מענק - ייזקף המענק על חשבון הקצבה המגיעה לבן הזוג.

---

[41] ס' 133(ב)(2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 הוחלפו המילים "האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של הגדרת "ילד" שבסעיף 238" במילים "האמורים בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן", ונוספו בסיפא פסקאות (א) ו(ב).

135. אלמנה שחזרה ונישאה

[78]

(א) חזרה האלמנה ונישאה, תפקע זכותה לקצבה והמוסד ישלם לה מענק בשני שיעורים כלהלן:

(1) לאחר יום נישואיה מחדש - סכום השווה לקצבת תלויים המחושב על בסיס שיעור הקצבה כאמור בסעיף 132(1) (להלן - שיעור הקצבה) שהשתלמה בעד החודש שבו נישאה מחדש, כפול שמונה עשרה;

(2) כתום שנתיים מיום נישואיה מחדש - סכום השווה לשיעור הקצבה כפי שהיתה משתלמת לה, לולא נישאה מחדש, בעד החודש האחרון של השנתיים האמורות, כפול שמונה עשרה;

ואולם אם חדלה להיות נשואה לפני תום עשר שנים מהיום שבו חזרה ונישאה, או שתוך תקופה זו החלו הליכי גירושין בינה לבין בן זוגה בפני בית דין או בפני בית משפט, תהא זכאית מחדש לקצבה החל ביום שבו חדלה להיות נשואה כאמור, והמענק או שיעורו הראשון ששולם לה לפי סעיף קטן זה ייזקף על חשבון הקצבה, לפי ההוראות שבפסקאות (1) עד (4) של סעיף 262(א).

(ב) נפטר בעלה של האלמנה מהנישואין החדשים והיא מקבלת מכוחו קצבת תלויים או קצבת שאירים, ישולם לה השיעור השני של המענק, אף אם טרם חלפו שנתיים מיום נישואיה מחדש; המענק יחושב על בסיס שיעור הקצבה שהיתה משתלמת לה בעד החודש שבו נפטר בעלה כאמור, לולא נישאה מחדש.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע סוגי מקרים ותנאים שבהם לא תפקע זכותה לקצבה של אלמנה שחזרה ונישאה.

136. קצבה כשיש גם תלויים אחרים

[79]

הניח אחריו המבוטח אלמנה הזכאית לקצבה או ילדים הזכאים לקצבה וגם תלויים אחרים, ישלם המוסד לתלויים האחרים קצבה השווה לסכום שלפי סעיף 132(5) או (6) היה מיתוסף לקצבה המשתלמת לאלמנה או לילדים אילו אותם תלויים היו ילדים שהניח אחריו המבוטח, ובלבד שסך כל הקצבאות לא יעלה על קצבת הנכות המלאה.

137. תלויים חלקיים

[80]

תלויים שהמוסד אישרם כתלויים חלקיים לפי סעיף 130(א)(3), תופחת הקצבה המשתלמת להם לפי סעיפים 132(7) או 136 באופן יחסי למידת תלותם כפי שאישר אותה המוסד.

138. תקנות בדבר תשלומים וחלוקתם

[81]

השר רשאי לקבוע לידי מי ישלמו קצבה לפי סעיפים 132(6) או (7) או 136, ואם אין היא משתלמת במלואה לידי אדם אחד - כיצד יחלקוה.

139. גבול קצבאות

[82]

(א) בשום פנים לא יעלה סך כל הקצבאות המשתלמות לפי סימן זה על קצבת הנכות המלאה.

(ב) היו תובעים קצבה לפי סימן זה יותר מאדם אחד ובגלל הוראות סעיף קטן (א) אי אפשר לספק את כל התביעות במלואן, יפסוק בית הדין לעבודה למי ישלמו את הקצבה או כיצד תחולק הקצבה בהתחשב במצב הכלכלי של התובעים ובמידת תלותם באדם שבזכותו משתלמת הקצבה; ואולם אם הוגש הסכם בכתב של התובעים בענין תשלום הקצבה או חלוקתה, תשולם הקצבה, או תחולק לפי ההסכם.

140. הגדלת קצבת התלויים[42]

[82א]

קצבת התלויים המשתלמת בשל פגיעה בעבודה שאירעה בשנים הנקובות בלוח ו' תוגדל בשיעור הנקוב באותו לוח בצידה של שנת הפגיעה, ובלבד שלא תעלה על השיעור המרבי ליום, האמור בסעיף 97(א), כפול שלושים.

141. הצמדת קצבת תלויים למדד[43]

קצבת התלויים תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת.

142. עדכון קצבת תלויים

בוטל[44].

143. מענק ליתום שהגיע למצוות

[82ד]

(א)[45] מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה למותו, ומשתלמת מכוחו קצבת תלויים, ישלם המוסד לילדו בהגיעו לגיל 13 שנים, ולילדתו בהגיעה לגיל 12 שנים, מענק בשיעור שני שלישים מהסכום הבסיסי.

(ב)[46] בוטל.

---

[42] . ס' 140 - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "הנקוב בלוח ה'" בא "האמור בסעיף 97(א)". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[43] . ס' 141 בנוסח המקורי:

"(א) קצבת תלויים תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור התנודות שחלו בשכר הממוצע מ-1 בינואר הקודם (להלן בסעיף זה - התנודות).

(ב) קצבה שהוגדלה לפי שיעור התנודות או מכוח סעיף 105(ב) לא תעלה על הסכום הנקוב בלוח ה' כפול שלושים, כשהיא מחושבת באחוזים מקצבת הנכות המלאה כאמור בסעיף 132."

הוחלף בת' 61, ת"ת 1.1.06 לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[44] . ס' 142 בנוסח המקורי:

"(א) אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, תוגדל קצבת התלויים, בשיעור הפיצוי, מיום תחילת הפיצוי.

(ב) העלאת קצבה מכוח סעיף קטן (א) או מכוח סעיף 105(ב) תעמוד בתוקפה עד 31 בדצמבר לאחריה."

בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

[45] . ס' 143(א) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום הסיפא "מהשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

144. הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמנה וליתום

[90, 90א]

(א) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות ותנאים בדבר -

(1) מתן הכשרה מקצועית לאלמנה או לאלמן, לרבות דמי מחיה והוצאות אבחון;

(2)[47] תשלומי דמי מחיה והוצאות אבחון בעד יתום שעיקר זמנו מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית או שהוא לומד במוסד חינוכי כהגדרתו בסעיף 252(ג1) ומתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף.

(ב)[48] לענין סעיף זה, "יתום" - יתום שהוא תלוי לפי סעיף 130(א)(2), ומשתלמת מכוח הורהו קצבת תלויים.

סימן ט': שונות

145. הפחתת גמלה, השהייתה או שלילתה

[87]

המוסד רשאי להפחית, להשהות או לשלול גמלה לפי פרק זה אם התובע גמלה -

(1) הפר, ללא צידוק מספיק, הוראה של רופא מוסמך לכך מטעם המוסד, שהיתה מכוונת להחיש את החלמתו, להחזיר את כושר עבודתו או להפחית את דרגת נכותו;

(2) נהג בדרך שמן המפורסמות הוא כי היא עלולה למנוע את החלמתו או החזרת כושר עבודתו או לעכב בעדן;

(3) הפר הוראות שניתנו על פי חוק זה בקשר לשיקומו המקצועי.

146. ביקורת

[88]

(א) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר חובת מעביד, רופא או מבוטח למסור הודעות על פגיעה בעבודה.

(ב) מי שהסמיכו המוסד לכך רשאי להיכנס בכל עת סבירה לביתו של מבוטח התובע גמלה, או שקיבל גמלה, לפי פרק זה, כדי לחקור בכל ענין הכרוך בקבלת הגמלה.

---

46. ס' 143(ב) בנוסח המקורי:

"אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, יוגדל המענק לפי סעיף זה בשיעור הפיצוי"
בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

47. ס' 144(א)(2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נוספה הסיפא החל במילים "או שהוא לומד במוסד..."

48. ס' 144(ב) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נמחקו אחרי המילים "יתום שהוא", המילים: "ילד כמשמעותו בסעיף 238, והוא בבחינת".

147. פקודת הפיצויים לעובדים

[89]

הוראותיה של פקודת הפיצויים לעובדים, 1947, יוסיפו לחול לגבי חבלת גוף בתאונה שאירעה תוך כדי עבודה ועקב עבודה (בלשון הפקודה - הנובעת מהעבדה ובמהלך ההעבדה) לפני יום כ״ז באדר ב׳ התשי״ד (1 באפריל 1954) וכן לגבי מחלה מהמפורטות בתוספת השלישית לפקודה ושלפיה הגיעו לראשונה פיצויים בגלל אותה מחלה לפני היום האמור.

148. ארגון יציג ודמי חברות

[89א]

(א)[49] על אף הוראות סעיף 303, רשאי המוסד לנכות מקצבה של נכה עבודה שנקבעה לו דרגת נכות יציבה, דמי חברות לטובת ארגון, שהשר הכריז עליו כארגון של נכי עבודה, ותשלומים לקרן לעזרה הדדית של אותו ארגון ודמי השתתפות בביטוח חיים הדדי שסידר הארגון כמו כן רשאי המוסד לנכות מקצבה של נכה עבודה כאמור דמי השתתפות בביטוח סיעודי קבוצתי שסידר הארגון ושמתקיימות בו הוראות סעיף קטן (ה), ובלבד שנכה העבודה נתן את הסכמתו לניכוי דמי ההשתתפות בביטוח הסעודי מראש ובכתב.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע את הסכום המרבי שמותר לנכות כל חודש מקצבה של נכה עבודה לפי סעיף קטן (א); נקבעו כללי עיגול לפי סעיף 381, יוגדל או יוקטן הסכום המרבי, לפי הענין, כמתחייב מכללי העיגול.

(ג)[50] הודיע נכה העבודה למוסד בכתב על התנגדותו לניכוי, או על ביטול הסכמתו לניכוי, לפי העניין ייפסק הניכוי בתום חודש מיום קבלת ההודעה.

(ד)[51] הוראות סעיף זה בדבר ניכוי דמי חברות לטובת ארגון של נכי עבודה וניכוי תשלומים לקרן לעזרה הדדית של ארגון כאמור, וכן ניכוי דמי השתתפות בביטוח חיים הדדי ובביטוח סיעודי קבוצתי יחולו גם על אלמן ואלמנה כמשמעותם בסעיף 130.

(ה)[52] המוסד לא ינכה דמי השתתפות בביטוח סיעודי קבוצתי אלא אם כן התקיימו תנאים אלה:

(1) לכל חברי ארגון נכי העבודה שהם נכי עבודה שנקבעה להם דרגת נכות יציבה או שהם אלמן או אלמנה כמשמעותם בסעיף 130, ניתנה האפשרות להצטרף לביטוח האמור, למעט מי שביום ההצטרפות לביטוח, כבר התרחש לגביו מקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסת הביטוח;

(2) בפוליסת הביטוח התחייב המבטח לשלם תגמולי ביטוח בקרות מקרה הביטוח, לפי שיעור מוסכם מראש, בלא תלות בהוצאות שהוציא המבוטח בשל מקרה הביטוח.

(ו)[53] השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה.

149. מימון פעולות בטיחות בעבודה

[89ב]

(א)[54] המוסד ישתתף, לאחר התייעצות עם המועצה, במימון פעולות המיועדות למניעת תאונות בעבודה במפעלים או במקומות עבודה אחרים, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות

---

[49]. ס׳ 148 (א) - בת׳ 125, ת״ת - 90 יום מיום פרסום התקנות, נוספה הסייפא המתחילה במילים ״כמו כן רשאי....״.

[50]. ס׳ 148 (ג) - בת׳ 125, ת״ת - ר׳ הערת שוליים לסעיף 148(א), אחרי ״התנגדותו לניכוי״ בא ״או על ... לפי הענין״.

[51]. ס׳ 148 (ד) - בת׳ 125, ת״ת - ר׳ הערת שוליים לסעיף 148(א), אחרי ״ארגון כאמור״ בא ״וכן ניכוי...קבוצתי״.

[52]. ס׳ 148 (ה) - נוסף בת׳ 125, ת״ת - ר׳ הערת שוליים לסעיף 148(א), בנוסח דלעיל.

[53]. ס׳ 148 (ו) - נוסף בת׳ 125, ת״ת - ר׳ הערת שוליים לסעיף 148(א), בנוסח דלעיל.

המוסד, בשנת כספים פלונית, להשתתף במימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 8,743,400 שקלים חדשים. מימון לפי סעיף זה ייעשה על פי תנאים וכללים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

(ב)[55] על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר, להתחייב להשתתף במימון פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות שייקבע בהסכמת שר האוצר;

(2)[56] התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, להשתתף במימון פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המועצה, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת;

(3) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף זה, בשנת הכספים שבה ניתנה ההתחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, רשאי המוסד, בהתייעצות עם המועצה, להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו הוא רשאי להתחייב באותה שנת כספים לפי סעיף קטן (א) ופסקאות (1) ו-(2), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור.

(ג)[57] הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר.

---

[54] . ס' 149(א) - בת' 61, סומן סעיף 149 בסימן (א) ובמקום "ובלבד שסך ההוצאה השנתית לפעולות כאמור לא יעלה על 1% מאמדן הגביה השנתית של דמי ביטוח נפגעי עבודה" בא "ובלבד שהסכום... 7 מליון שקלים חדשים". ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) בהערות מבוא לת' 61. בת' 227, ת"ת 1.1.22 שונה הסכום ל-8,743,400 ש"ח.

[55] . ס' 149(ב) - נוסף בת' 61 בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

[56] . 149(ב)(2) - הוראת שעה שנקבעה בת' 89 קובעת כי לתקופה 31.12.07-1.1.07 ייקרא הסעיף כאילו המילים "או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך" נמחקו.

[57] . ס' 149(ג) - נוסף בת' 61 בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

149א. דיווח לכנסת לעניין תאונות עבודה - הוראת שעה[58]

[58] . ס' 149א - נוסף בת' 205, ת"ת 1.1.19. ראו הוראות תחילה, תחולה ודיווח לכנסת בהערות המבוא לתיקון זה. בת' 233, ת"ת 1.6.23 הוחלף הסעיף בנוסח דלעיל. עד להחלפתו, היה נוסחו כדלקמן:

"149א. חיוב מעסיק בתשלום לפי רמת הסיכון להתרחשות פגיעה בעבודה - הוראת שעה

(א) בסעיף זה -

הכנסה חודשית" - ההכנסה של העובד המשמשת יסוד לחישוב דמי ביטוח לפי פרק ט"ו;

"מבצע בנייה" - קבלן לעבודות הנדסה בנאיות, לרבות עבודות בענף הבניין, המבצע עבודה כאמור, כולה או חלקה, באמצעות קבלנים העובדים עבורו;

"עבודות הנדסה בנאיות" ו"קבלן לעבודות הנדסה בנאיות" - כהגדרתם בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969;

"עובד" - לרבות מי שחלות עליו הוראות סעיף 344א או 378א, ולמעט כל אחד מאלה:

(1) מי שחל עליו פרק י"ג1;

(2) עובד המועסק בידי יחיד שלא לצורך עסקו או משלח ידו של אותו יחיד;

"תאונת עבודה" - כמשמעותה בסעיפים 79 ו-80(2) עד (6), לרבות פגיעה בעבודה כמשמעותה בסעיף 84 או 84א.

(ב) מעסיק חייב לשלם בעד עובדו, נוסף על דמי הביטוח לפי חוק זה, תשלום לפי רמת הסיכון להתרחשות תאונת עבודה אצל המעסיק (בסעיף זה - תשלום לפי רמת סיכון), בהתאם להוראות המפורטות להלן:

(1) סכום התשלום לא יפחת מ־0.1% מהכנסתו החודשית של העובד ולא יעלה על 0.35% מהכנסתו כאמור;

(2) התשלום ישתנה בהתאם לסיכון להתרחשות תאונת עבודה אצל אותו מעסיק; השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע את אמות המידה לחישוב התשלום לפי רמת סיכון ואת משקלן היחסי, והכול בהתבסס על נתונים כמפורט להלן לגבי המעסיק שברשות המוסד, הנוגעים לחמש השנים שקדמו לשנה שבעדה משולם אותו תשלום:

(א) מספר עובדי המעסיק, מספר עובדיו שהוכרו כנפגעים בתאונת עבודה ושיעור העובדים שהוכרו כאמור מקרב כלל עובדי המעסיק; לגבי עבודות הנדסה בנאיות לרבות עבודות בענף הבניין, במספר העובדים של מעסיק שהוא מבצע בנייה יובאו בחשבון, לעניין פסקת משנה זו, גם עובדים של קבלן משנה שעמו הוא התקשר ושמבצעים עבודה עבורו, ככל שנתונים אלה ברשות המוסד;

(ב) דרגת הנכות שנקבעה לעובד עקב תאונת העבודה ומספר הימים שבעדם היה העובד זכאי לדמי פגיעה עקב התאונה;

(ג) ענף העבודה שבו פועל המעסיק, ומספר הנפגעים בתאונת עבודה אצל המעסיק יחסית למספר הנפגעים בתאונות עבודה באותו ענף;

(ד) אמצעי אכיפה מינהליים שננקטו נגד המעסיק לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, או לפי סימן ב' בחלק ב' או סימן ב' בחלק ג' לתוספת השנייה לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011, ככל שמשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים מסר לגביהם מידע למוסד באופן מקוון, וכן מידע בדבר הליכי אכיפה אחרים שננקטו נגד המעסיק בשל הפרה של הוראות בטיחות בעבודה או בקשר לפגיעה בעבודה, שנמסר למוסד בדרך האמורה לפי נוהל שעליו יורה השר בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

(ג) השר, בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נתונים נוספים על הנתונים המפורטים בסעיף קטן (ב)(2) או נתונים אחרים מאותם נתונים, שישמשו בחישוב תשלום לפי רמת סיכון, ובלבד שאם קבע כאמור לגבי נתונים שאינם ברשות המוסד אלא ברשות גוף ציבורי, יקבע השר בדרך האמורה גם הוראות לעניין מסירת הנתונים כאמור על ידי הגוף הציבורי למוסד; בפסקה זו, "גוף ציבורי" - הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם, ותאגיד שהוקם בחוק.

(ד) השר רשאי לקבוע כי הוראות סעיף קטן (ב)(2)(א) לעניין עבודות הנדסה בנאיות יחולו גם על עבודות בענפים אחרים, בשינויים שיקבע.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים ובשינויים שיקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, גם לעניין מחלת מקצוע, ובלבד שיש קשר בינה ובין העבודה אצל המעסיק.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(1), השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע, בחלוקה לפי סוגי עיסוקים, אמצעים ופעולות להבטחת בטיחות העובדים וקידום בריאותם שאם הוכיח מעסיק כי נקט אותם יופחת התשלום לפי רמת סיכון שנקבע לגביו לפי סעיף קטן (ב) בשיעור שיקבע השר כאמור, ויכול שבעקבות ההפחתה כאמור יהיה התשלום לפי רמת סיכון לגבי אותו מעסיק קטן מ־0.1% מהכנסתו החודשית של העובד.

(א) בסעיף זה, "תאונת עבודה" - כל אחת מאלה:

(1) תאונת עבודה כמשמעותה בסעיפים 79 ו־80(2) עד (6);

(2) מחלת מקצוע לרבות פגיעה בעבודה כמשמעותה בסעיף 84 או 84א.

(ב) המוסד ימסור לוועדת העבודה והרווחה, בתקופות כמפורט בסעיף קטן (ג), דיווח על העניינים האלה:

(1) התקדמות עבודת הצוות הבין־משרדי שהוקם לפי החלטת הממשלה מס' 230 מיום ג' באדר התשפ"ג (24 בפברואר 2023) לבחינת נושא צמצום תאונות עבודה (להלן - הצוות), ובכלל זה דיווח על הגורמים שהופיעו לפני הצוות ונתונים ומגמות בתחום תאונות העבודה;

(2) המלצות של הצוות לפעולות לצמצום תאונות העבודה, אם ניתנו, ובכלל זה הפעולות שיש לנקוט למניעה ואכיפה של תאונות העבודה, לרבות פעולות של גופים חוץ־ממשלתיים, וכן תיקוני החקיקה הנדרשים בתחום הבטיחות בעבודה;

(3) נתונים שבידי המוסד על תאונות עבודה בתקופת הדיווח, לרבות סיווג הפגיעה בעבודה לפי הענף שבו אירעה התאונה, הגורמים לתאונה, שיעור דמי הפגיעה ששולמו, מספר ימי אי־הכושר ששולמו, דרגת הנכות שנקבעה וסך ההוצאה על גמלאות נפגעי עבודה;

(4) שיעור הגבייה לענף נפגעי עבודה לפי לוח י'.

(ג) דיווחים בעניינים כאמור בפסקאות בסעיף קטן (ב) יימסרו לוועדת העבודה והרווחה, אחת לשלושה חודשים, כמפורט להלן:

(ז) המוסד יקבע, אחת לשנתיים, את התשלום לפי רמת סיכון לגבי מעסיק כאמור בסעיף קטן (ב) וימסור למעסיק הודעה על קביעת התשלום עד 1 במרס של השנה שבה נקבע כאמור; קביעת תשלום לפי רמת סיכון תחול לגבי תשלום כאמור המשתלם בעד התקופה שתחילתה ב־1 בינואר של השנה שבה נמסרה הודעה כאמור.

(ח) על תשלום לפי רמת סיכון יחולו ההוראות החלות על דמי ביטוח לפי חוק זה, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה:

(1) על אף האמור בהוראות לפי סעיף 353, נקבע לגבי מעסיק תשלום לפי רמת סיכון בשיעור העולה על 0.1%, ישולם החלק בתשלום הנוגע לשיעור העולה על 0.1% כאמור ב־1 במאי בכל שנה, בעד שנת המס שקדמה לה;

(2) יקראו את סעיף 359 כך:

(א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ועל קביעת תשלום לפי רמת סיכון;"

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי "בסעיף קטן (א)" יבוא "או בתשלום לפי רמת סיכון בהתאם לקביעה לפי סעיף 149 א", ובסופו יבוא "ואולם השגה לעניין קביעת תשלום לפי רמת סיכון יכול שתתייחס רק לעניינים שניתן היה להשיג עליהם לגבי קביעת דמי ביטוח לפי הסעיפים המפורטים בסעיף קטן (א), אלא אם כן קבע השר אחרת;"

(ג) בסעיף קטן (ה), אחרי "סעיף קטן (א)" יבוא "או הודעה לפי 149א(ז)".

(ט) מעסיק לא יהיה רשאי לנכות את התשלום לפי רמת סיכון, כולו או חלקו, משכרו של העובד.

(י) בתקופת תוקפו של סעיף זה כאמור בסעיף קטן (יא) יערוך המוסד מחקרים כמפורט להלן, וכן ידווח לוועדת העבודה והרווחה, אחת לשנה, על ההתקדמות ביישום הוראות סעיף זה:

(1) מחקר לבחינת ההשפעות של קביעת תשלום לפי רמת סיכון על ההתרחשות של תאונות עבודה ומחלות מקצוע, ובכלל זה מספרן וחומרתן;

(2) מחקר שיערך בשיתוף עם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ועם משרד הבריאות, לבחינת ההשפעות של קביעת תשלום לפי רמת סיכון על נקיטת אמצעים ופעולות בידי מעסיקים להבטחת בטיחות עובדים וקידום בריאותם ועל נכונותם של עובדים ושל מעסיקים לפעול לדיווח על תאונות עבודה ומחלות מקצוע לגורמים הנוגעים בדבר.

(יא) הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023).

(1) דיווחים לפי פסקאות (1) ו-(2) - החל מיום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, ועד להגשת המלצות הצוות לשר האוצר ולשר העבודה;

(2) דיווחים לפי פסקאות (3) ו-(4) - החל ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) ועד ליום א' בטבת התשפ"ח (31 בדצמבר 2027).